Nijmegen

Postadres
Gemeente Nijmegen
RO10
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon
Emmy Donkers

Registratienummer
D.210023406

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum 19 januari 2021
Betreft Hoofdlijnen uitvoeringsagenda verkeersveiligheid

Geachte leden van de raad,

Landelijk is er na een jarenlange afname van het aantal verkeersongevallen afgelopen jaren weer een toename te zien. Dit heeft er toe geleid dat het ministerie het Strategisch Plan Verkeersveiligheid heeft opgesteld om meer geld en energie te steken in het verder terugdringen van het aantal verkeersongevallen. Onderdeel hiervan is dat er in plaats van reactief wordt ingezet op risicogestuurd verkeersveiligheidsbeleid. Provincies en gemeenten zijn daarom gevraagd een risicoanalyse uit te laten voeren om plekken met een verhoogd risico op ongevallen in beeld te brengen. Hierbij wordt niet alleen gekeken naar ongevallen die al hebben plaatsgevonden maar ook naar de weginrichting, voorzieningen voor fietsers en voetgangers en de aanwezigheid van bijvoorbeeld scholen en verzorgingstehuizen in de omgeving. Afgelopen jaar hebben we voor Nijmegen een risicoanalyse laten uit voeren. Uit de risicoanalyse blijkt dat het op het gebied van verkeersveiligheid vrij goed gaat in Nijmegen. Anders dan het landelijke beeld zien we in Nijmegen (nog) geen stijging van het aantal ongevallen maar zelfs een licht afnemende trend. Desalniettemin kan het altijd beter en willen we het aantal verkeersongevallen graag verder terug brengen.

Met behulp van de risicoanalyse, onze eigen kennis en lopende maatregelen zijn we gekomen tot een uitvoeringsagenda verkeersveiligheid op hoofdlijnen. Deze uitvoeringsagenda maakt het daarnaast mogelijk om aanspraak te maken op subsidiemogelijkheden vanuit het Rijk en/of Provincie.

<u>Kaders en ambitie</u>
In het Ambitiedocument mobiliteit (september 2019) is de Nijmeegse verkeersveiligheidsambitie omschreven: “*Naast verkeersdrukte is verkeersveiligheid door inwoners aangegeven als grootste stadsprobleem. Landelijk is er een stijging in het aantal verkeersslachtoffers. In Nijmegen is deze stijging nog niet zichtbaar. Dit neemt niet weg dat we streven naar zo min mogelijk verkeersslachtoffers. Het landelijke en regionaal beleid zal worden vertaald naar lokaal beleid. Onderdelen hiervan zijn onder andere veilige infrastructuur, kwetsbare verkeersdeelnemers en gedrag. Een van de uitgangspunten is dat wegen voldoen aan de landelijke uitgangspunten van Duurzaam Veilig, dus bij voorkeur*

zoveel mogelijk vrijliggende fietspaden langs 50 km wegen, ruimere fietspaden en meer opstelruimte bij verkeerslichten. Binnen 30 km per uur wegen gaan we uit van menging van het verkeer, een beperkte breedte van het straatprofiel en de aanwezigheid van snelheidsremmers. Om de verkeersveiligheid te vergroten richten we onze wegen, waar mogelijk en wenselijk, in als 30 km/uur straten, belangrijke voorwaarde hierbij is dat de auto-intensiteit voldoende laag is. Daarnaast blijft er aandacht voor educatie voor de onervaren verkeersdeelnemers en wordt er ingezet op een regionaal programma met gedragscampagnes."

Risicothema's

Vanuit het landelijk beleid zijn verschillende risicothema's benoemd. Met behulp van de risicoanalyse zijn de thema's bepaald die in Nijmegen van belang zijn. We zullen ons de komende jaren richten op de volgende thema's:

- Veilige infrastructuur
    - 30 km wegen
    - 50 km wegen
- Kwetsbare verkeersdeelnemers
    - Fietsers
- Onervaren verkeersdeelnemers
    - Jonge automobilist (18-24 jaar)
    - Oudere (e)-fietsers
    - Fietsers (0-14 jaar)
- Rijden onder invloed
- Afleiding in het verkeer

Hieronder is per thema gespecificeerd hoe we hier op zullen inzetten.

30 km wegen

Vanwege het relatief grote aandeel 30 km wegen in Nijmegen en omdat een groot aantal straten nog niet aan de inrichtingseisen van Duurzaam Veilig voldoet zijn 30 km wegen aangeduid als risico. Het inrichten volgens de principes van Duurzaam Veilig is in de jaren negentig gestart. Vanwege het grote wegenareaal in Nijmegen zijn echter nog niet alle wegen heringericht. Soms is er de keuze gemaakt om wegen tijdelijk sober in te richten. De komende jaren willen wij hier stappen in blijven zetten. In afstemming met de afdeling stadsbeheer wordt gekeken welke 30 km wegen in aanmerking komen voor onderhoud. We streven er naar ieder jaar minimaal 5 wegen her in te richten. Bij een gelijke onderhoudsbehoefte van verschillende straten wordt voorrang gegeven aan de top tien aandachtswijken die naar voren komen uit de risicoanalyse.
Op basis van de onderhoudsprogrammering zullen er het komend jaar wegen worden heringericht in de Hazenkamp, Heseveld en Hees.

- Jaarlijks minimaal vijf 30 km straten herinrichten

Top tien aandachtswijken 30 km:

1. Nijmegen-Midden Goffert
2. Nijmegen-Nieuw-West Heseveld
3. Dukenburg Tolhuis
4. Nijmegen-Nieuw-West Hees
5. Nijmegen-Midden Nije Veld
6. Dukenburg Lankforst
7. Dukenburg Malvert
8. Lindenholt De Kamp
9. Nijmegen-Midden Hazenkamp
10. Nijmegen-Oost Groenewoud

<u>50 km wegen</u>

50 km/u wegen in Nijmegen zijn een risico. Dit risico wordt gevormd door o.a. het hoge aandeel van dit type wegen in de gemeente en het hoge aandeel van dit type wegen met een beperkte inrichting. De specifieke focus voor dit risico ligt op kruispunten en locaties die niet fietsvriendelijk zijn ingericht en waar een hoog aantal (e-)fietsers zich bevindt.
In de stad hebben we te maken met hoge intensiteiten en een beperkte ruimte. We zien daarom dat het bij 50 km wegen niet altijd mogelijk is om goede of de gewenste fietsvoorzieningen te bieden. Om de verkeersveiligheid in Nijmegen op 50 km te vergroten nemen we twee maatregelen:

- Dit voorjaar volgt een collegevoorstel welke wegen in Nijmegen kunnen worden afgewaardeerd van 50 km per uur naar 30 km per uur.
- Wanneer er groot onderhoud aan een 50 km weg plaatsvindt wordt gekeken of er mogelijkheden zijn om de verkeersveiligheid te vergroten.

Omdat er financieel geen ruimte is om bovenstaande maatregelen direct uit te voeren wordt jaarlijks samen beheer gekeken welke 50 km wegen in aanmerking komen voor groot onderhoud. Wanneer een weg in aanmerking komt voor onderhoud en op de lijst staat om afgewaardeerd te worden van 50 km per uur naar 30 km per uur zal de weg worden heringericht zodat deze kan worden afgewaardeerd. Wanneer een 50 km per uur weg niet in aanmerking komt voor afwaardering wordt wel onderzocht of de verkeersveiligheid vergroot kan worden. Hierbij wordt onder andere gekeken naar de ruimte voor fietsers, opstelruimte bij kruispunten en de afstelling van de verkeerslichten.
We streven er naar om jaarlijks minimaal twee wegen of gedeelten van wegen te verbeteren. Wanneer er keuzes dienen te worden gemaakt zal er voorrang worden gegeven aan het aanpassen van wegen die uit de top tien van de risicoanalyse naar voren komen.
Op basis van de onderhoudsprogrammering zal er het komend jaar aandacht besteed worden aan de Waterstraat en de Kanaalstraat.

- Jaarlijks minimaal twee grijze 50 km wegen (gedeeltelijk) verbeteren

Top tien aandachtswegen 50 km:
1 Weezenhof
2 Willemsweg
3 Waterstraat
4 Van ‘t Santstraat
5 Lankforst
6 Malvert
7 Otto C. Huismanstraat
8 Sint Agnetenweg
9 Dobbelmannweg
10 Kanaalstraat

Fietsers

Nijmegen kent als studentenstad grote aantallen fietsers. We zien ook dat het aantal fietsers in Nijmegen groeit. Daarnaast zijn fietsers vaak betrokken bij ongevallen wat ervoor zorgt dat fietsers een risicogroep zijn. Bij de fietser zetten we in op twee sporen namelijk infrastructuur en gedrag. Er is de afgelopen jaren al hard gewerkt aan een mooie fietsinfrastructuur, in de programmering fiets 2020-2024 is opgenomen hoe hier komende jaren een vervolg aan wordt gegeven. Naast de uitbreiding van het fietsroutenetwerk zal er komende jaren ook aandacht zijn voor fietsoversteken, de instelling van verkeerslichten voor de fietser en het verbreden van bestaande fietspaden.
Vanuit het maatregelenprogramma verkeersveiligheid wordt er aandacht besteed aan de gedragskant. We nemen deel aan de jaarlijkse fietsverlichtingscampagne en besteden middels de studentengids aandacht aan het mobielgebruik op de fiets onder jongeren.

- Uitbreiden en verbeteren huidige fietsinfrastructuur
- Deelname fietsverlichtingscampagne
- Deelname campagne ‘Op de fiets even niet’

Jonge automobilist (18-24 jaar)

Van de auto-ongevallen binnen de gemeente Nijmegen gebeuren er relatief veel ongevallen onder jonge automobilisten. Vanwege de regiofunctie van onze gemeenten zullen dit niet alleen jongeren uit Nijmegen zijn maar ook uit de omliggende gemeenten. Vanuit de gemeente zullen we de “Rijopleiding in stappen (RIS)’’ promoten. Deze rijopleiding legt de nadruk op verkeersinzicht en het handelen afstemmen op de situatie. Deze opleiding is ongeveer even duur als een traditionele rijopleiding. Daarnaast promoten we het begeleid rijden via 2toDrive omdat dit een goede manier is om een veilige rijstijl te ontwikkelen.
De thema’s rijden onder invloed en afleiding in het verkeer zijn ook relevant voor deze doelgroep, zie voor een uitleg voor wat we hiervoor doen in onderstaande alinea’s.

- Promoten ‘Rijopleiding in stappen’ en 2toDrive

Oudere verkeersdeelnemers

De toename van het aantal e-bikes leidt naar verwachting tot een verhoogd risico voor e-bikegebruikers. Met name in de categorie ouderen, die ook nu het vaakst betrokken zijn bij een slachtofferongeval. Daarnaast hebben ouderen bij een verkeersongeval eerder kans op letsel. Via het Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid (ROV) en de lokale afdeling van Veilig Verkeer Nederland (VVN) is er al speciale aandacht voor deze doelgroep. Zo is er jaarlijks een opfriscursus voor oudere automobilisten. De opfriscursus voor oudere fietsers is uit het

programma gehaald vanwege te lage opkomsten bij de cursussen. Er wordt regionaal gekeken of het landelijke programma Doortrappen een alternatief kan brengen.

- Subsidie verlenen aan VVN voor uitvoering opfriscursus automobilisten
- Regionaal een alternatief zoeken voor opfriscursus oudere fietsers

Jonge verkeersdeelnemers (0-14 jaar)

De jonge (naar school gaande) fietser blijft een risico. Er gebeuren niet expliciet veel ongevallen met jonge fietsers in Nijmegen, maar er zijn wel toenemende aantallen jonge fietsers. Voor deze doelgroep richten we ons met name op de educatie. Vanuit het ROV zijn verschillende educatieprogramma's beschikbaar die onder de aandacht worden gebracht bij scholen, kinderdagverblijven en peuterspeelzalen. Jaarlijks doen hier Nijmeegse scholen aan mee. Daarnaast doen bijna alle Nijmeegse scholen mee aan het praktisch verkeersexamen, georganiseerd door de lokale afdeling van VVN. Wij vinden het belangrijk dat het praktisch verkeersexamen ook in de toekomst behouden blijft. Naast educatie gebruiken we de campagne 'Wij gaan weer naar school' om de aandacht te vestigen op scholieren wanneer zij na de zomervakantie weer in grote getalen de weg op gaan. Nieuw is dat we willen zorgen dat alle scholen een schoolzone krijgen. Bij een groot gedeelte is dit al het geval. In het kader van uniformiteit willen we bij alle scholen de schoolzone introduceren. Dit gebeurd middels wegmarkering die ervoor zorgt dat automobilisten alert zijn dat ze een schoolzone inrijden.

- Monitoren deelname scholen aan educatieprogramma's
- Subsidie verstrekken aan lokale afdeling VVN voor uitvoeren van praktisch verkeersexamen
- Deelname campagne 'De scholen zijn weer begonnen'
- Aanbrengen markering schoolzone bij scholen waar dit nog ontbreekt

Rijden onder invloed

Rijden onder invloed is een generiek risico dat ook in Nijmegen speelt. Dit risico richt zich vooral op mannen tussen de leeftijd 35-49 jaar. zowel beginnende als ervaren bestuurders rijden het vaakst met alcohol na bezoek aan een café, bar, restaurant of festiviteit. Tijdens grote evenementen zoals de vierdaags en de kermis bieden we via het ROV de interventie 3D Tripping Car aan. Bij deze interventie kunnen deelnemers ervaren wat de invloed van alcoholgebruik is op je rijgedrag. In 2021 zet het ROV hier ook op in met campagnes, interventies en communicatie. We gaan kijken hoe we hier vanuit de gemeente Nijmegen het best op aan kunnen sluiten.

- Deelname campagne 'Rijden zonder invloed' van het ROV
- Aanbieden interventie 3D Tripping Car, tijdens grote evenementen zoals de vierdaagse en kermis

Afleiding in het verkeer

Ook afleiding in het verkeer is een generiek risico. Er zijn geen cijfers bekend over de oorzaak van telefoongebruik bij ongevallen in Nijmegen. Landelijke is er echter wel een forse groei te zien in het aantal boetes dat is uitgedeeld wegens afleiding in het verkeer. In Nijmegen willen we inzetten op het vergroten van het bewustzijn dat afleiding een risico vormt in het verkeer. In 2021 zet het ROV hier ook op in met campagnes, interventies en communicatie. We gaan kijken hoe we hier vanuit de gemeente Nijmegen het best op aan kunnen sluiten.

- Deelname campagne 'MONO' en 'Rijden zonder invloed' van het ROV

Financiën

Vanuit de begroting is jaarlijks €200.000 gereserveerd voor verkeersveiligheid. Hieronder is aangegeven hoe we dit budget verdelen over de verschillende thema's. Omdat met het herinrichten van wegen veel geld gemoeid is, liften we hier zo veel mogelijk mee met de

onderhoudsprojecten. Daarnaast wordt er voor deze projecten gekeken naar subsidie mogelijkheden. De eigen bijdrage is bedoeld als eigen geld om subsidie aan te vragen of om beheer tegemoet te komen in de kosten.

(x € 1000)	2021	2022	2023	2024	2025
30 km wegen	-	-	-	-	-
50 km wegen	140	145	145	145	145
Fietsers	5	5	5	5	5
Jonge automobilist (18-24 jaar)	10	10	10	10	10
Oudere (e)-fietsers	10	10	10	10	10
Fietsers (0-14 jaar)	25	25	25	25	25
Rijden onder invloed	-	-	-	-	-
Afleiding in het verkeer	10	5	5	5	5
Dekking totaal	**200**	**200**	**200**	**200**	**200**

Hoogachtend,
Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

mr. drs. A.H. van Hout
gemeentesecretaris

drs. H.M.F. Bruls
burgemeester